

För kännedom:
Fullmäktiges presidium,
partiernas gruppleddare,
kommunchefen

Kommunstyrelsen

Övergripande granskning av kommunstyrelsen

Vi har genomfört övergripande granskning av kommunstyrelsen för år 2012 och i arbetet biträtts av KPMG. Slutsatserna från granskningen återfinns i bilagd granskningsrapport som vi har antagit som vår egen. Rapporten överlämnas härmed för kännedom.

Skriftlig reservation från fyra av revisorerna biläggs.

För Luleå kommuns revisorer

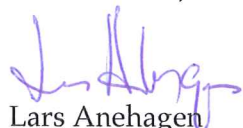
Lars Lassinantti
Ordförande

2012-12-13

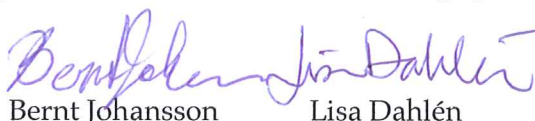
Reservation

Undertecknade reserverar sig härmed mot Kommunalrådet Karl Petersens beslut att mot vår vilja tillåta tjänstemän delta vid revision av PTU och APU 2012-11-19 samt kommunstyrelsen 2012-12-10.

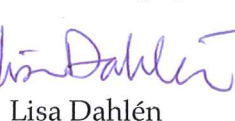
Vi revisorer har påtalat både muntligt och även skriftligt i vår kallelse att vi avser utföra revisionen utan medverkan av tjänstemän. Det är enbart den politiska verksamheten som ska revideras, våra frågor ska därför besvaras av ansvariga politiker.

Lars Anehagen
Lekmannarevisor

Bernt Johansson
Lekmannarevisor

Lisa Dahlén
Lekmannarevisor

Rolf Höglund
Lekmannarevisor

Luleå kommun

Årlig övergripande granskning 2012
Kommunstyrelsen

Offentlig sektor
KPMG AB
15 februari 2013
Antal sidor: 10
Antal bilagor: 3

Innehåll

1.	Inledning	2
2.	Uppföljning från 2011	2
3.	Frågor 2012	3
3.1	Plan- och tillväxtutskottet (PTU)	4
3.2	Arbets- och personalutskottet (APU)	5
3.3	Kommunstyrelsen	7
4.	Förbättringsområden	10

Bilagor

Bilaga 1	Frågor/diskussionsområden till plan- och tillväxtutskottet
Bilaga 2	Frågor och svar – Möte med revisionen/APU
Bilaga 3	Övergripande granskning av kommunstyrelsen 2012

1. Inledning

Revisorerna granskar årligen all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisionens uppgift enligt kommunallagen är att ge underlag till fullmäktiges prövning om:

- Verksamheten sköts ändamålsenligt
- Verksamheten ur ekonomisk synvinkel sköts tillfredsställande
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

I den årliga granskningen ingår att följa verksamheten löpande under året genom att ta del av grundläggande dokument och det löpande flödet av ärenden och beslut. Revisorerna genomför också nämndsbesök för att övergripande diskutera nämndernas arbete med styrning, uppföljning och kontroll. Delårsrapport och årsredovisning granskas för att bedöma hur resultaten förhåller sig till fullmäktiges mål.

De förtroendevalda revisorerna och KPMG har träffat kommunstyrelsens plan- och tillväxtutskott samt arbets- och personalutskott vid möten 2012-11-19. Möte med kommunstyrelsen har hållits 2012-12-10. Vid dessa möten har utskottens/kommunstyrelsens arbete diskuterats med utgångspunkt från ett antal frågeställningar som har skickats ut i förväg. Revisorerna lämnade också en kort avrapportering från möten med övriga nämnder.

I denna rapport sammanfattas väsentliga iakttagelser och intryck från mötena samt våra kommentarer. Vid mötet med kommunstyrelsen erhöles skriftliga svar, undertecknade av kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen, på utsända frågor till utskotten och kommunstyrelsen, se bilagor. I några av frågorna har kompletterande information hämtats från dessa skriftliga svar.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning och fördjupade granskningar redovisas i särskilda rapporter.

2. Uppföljning från 2011

Vid övergripande granskning för 2011 noterades nedanstående förbättringsområden.

- **Kommunen behöver fortsätta utvecklingsarbetet med styrkortet, bl.a. vad gäller utformning och tillämpning av målen, i såväl kommunstyrelsens övergripande styrkort som nämndernas styrkort.**

Arbetet med styrkortet är en ständigt pågående process t.ex. att fastställa målområden och vilka signalsystem som ska användas. Kommunstyrelsen är positiv till styrkortet, som har inneburit en bättre balans i styrning och uppföljning med de fyra perspektiven.

Nytt för 2013 är att kommunstyrelsen fastställer målområden i sitt styrkort medan nämnderna fortfarande ska ta fram mätbara mål i sina styrkort. De senaste åren har antalet övergripande målområden minskat, för att ge nämnderna större utrymme att ta fram egna mål för sin verksamhet. För 2013 är antalet målområden 15 att jämföra med 20 mål för 2012.

Kommunen använder två begrepp för målen. Kommunstyrelsens mål ska vara drivande som ska vara på längre sikt för att nämnderna ska hinna arbeta mer långsiktigt med dem.

Utfallsmål kan uttryckas som förändring jämfört med tidigare och visa rätt riktning. Ett mål kan också uttryckas som ett absolut värde. Utfallsmål kan mätas i trafikljuset och bör i normalfallet bara bli rött eller grönt.

Olika verksamheter har olika möjligheter att hitta mätbara mål t.ex. genom nationella mål och jämförelser. Ett exempel är skolan där det finns många mätbara mål. Detta gäller också en del av de kommunala bolagen.

För uppföljning av styrkortet använder hela organisationen fr.o.m. 2012 verktyget Stratsys.

Det finns en ständig diskussion om det är för många gröna ljus i styrkortet och om detta visar på att målen är för lågt ställda. Målen ska dock vara realistiska och möjliga att nå. En annan problematik är hur man ska få en meningsfull uppföljning av målen på aggregerad nivå.

En fråga som kommer framöver är hur programarbetet ska vävas in i styrkortet. Ett arbete kring detta pågår som kanske också kommer att leda till att perspektiven i styrkortet förändras.

Beslut har tagits om en förändrad styrprocess som innebär att planeringsarbetet flyttas till andra halvåret och budgeten fastställs i november. Den nya processen bedöms ge mer tid till uppföljning både av årsbokslut och av delårsrapporter.

- **Kommunstyrelsen behöver bli mer aktiv vad gäller den interna kontrollen för sina egna verksamheter. Internkontrollplanerna för kommunstyrelsens samtliga förvaltningar bör fastställas i enlighet med kommunens reglemente för intern kontroll.**

Kommentar

Interkontrollplanerna 2012 för kommunstyrelsens samtliga förvaltningar har fastställts av kommunstyrelsen 2012-01-16.

- **Kommunstyrelsen bör godkänna verksamhetsplan, delårsuppföljningar och verksamhetsberättelse för räddningstjänsten.**

Kommentar

Kommunstyrelsen har under 2012 godkänt verksamhetsberättelse 2011 samt delårsuppföljningar 2012 för räddningstjänsten.

3. Frågor 2012

Vid mötet med utskotten och kommunstyrelsen diskuterades ett antal frågeställningar med koppling till kommunstyrelsens ansvar enligt kommunallagen.

Frågorna syftar till att på en övergripande nivå ge revisorerna svar på följande två huvudfrågor:

- Är kommunstyrelsens styrning, ledning och uppföljning tillräcklig för att säkerställa att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt?

- Har kommunstyrelsen ett system för att säkerställa en god intern kontroll?

Frågorna till utskotten avsåg främst kommunstyrelsens egen nämndsverksamhet medan frågorna till kommunstyrelsen främst avsåg kommunstyrelsens ledande och samordnande roll.

3.1 Plan- och tillväxtutskottet (PTU)

- **Vilket uppdrag har utskottet från kommunstyrelsen?/ Vilka verksamhetsområden inom kommunstyrelsens förvaltningar ansvarar utskottet för?**

Bakgrunden till att PTU bildades 2004 var att planfrågorna ökade och det fanns behov av att arbeta med två utskott. Samtidigt lades personalfrågorna in i arbets- och personalutskottet (APU). Det finns en arbetsordning för PTU, fastställd av kommunstyrelsen 2005-01-17.

Utskottet anser att det har blivit tydligare med en uppdelning av frågorna, där PTU mer fokuserar på de externa frågorna och APU på de interna frågorna. Plan- och tillväxtfrågor och EU-frågor har fått ett annat fokus i och med bildandet av PTU. En fördel med uppdelningen är också att ersättarna kan frågorna bättre.

Utvecklingsfrågor, detaljplaner och förebyggande folkhälsofrågor är exempel på väsentliga frågor för PTU. Utvecklingskontoret har ett beredningsansvar för utskottets ärenden. Det finns några områden där utskottet tar egna beslut, bl.a. EU-projekt och marknadsföringsfrågor. PTU bereder också ärenden till kommunstyrelsen och ibland också till fullmäktige.

Det är fem personer som sitter i utskottet och tar beslut men övriga partier har ersättare eller insynsplatser. De partier som inte har ordinarie ledamöter ser detta som en bra möjlighet att få information och ställa frågor till tjänstemän inför fortsatt beredning av ärendena. Politikerna tycker att de får bra redovisning och föredragning av tjänstemännen.

- **Hur arbetar utskottet med att fastställa internkontrollplanen inom utskottets verksamhetsområden? Hur sker prioritering av vilka frågor som ska granskas och följas upp?**

Diskussionerna vid mötet handlade enbart om de obligatoriska kontrollområden i internkontrollplanen som kommunstyrelsen fastställer.

För 2013 finns ett övergripande kontrollområde (informationsuppdatering) som samtliga nämnder och styrelser ska beakta i sina internkontrollplaner. Det finns därmed utrymme och frihet för nämnderna att lägga till egna områden.

Förslagen på kontrollområden kommer från tjänstemännen och det är ingen större politisk diskussion i utskotten om internkontrollplanen. Dessförinnan finns en intern process där tänkbara områden lyfts fram och där även politikerna deltar i beredningen.

Kommentar

Som framgår ovan är det utvecklingskontoret inom kommunledningsförvaltningen som bereder PTU:s ärenden Internkontrollplanen för kommunledningsförvaltningen bereds av APU.

- **Hur arbetar utskottet med styrning, uppföljning och kontroll av bidragsbeslut (t.ex. medfinansiering av EU-projekt, stöd för marknadsföring av kommunen samt näringslivsbefrämjande åtgärder)?**

Det finns ett antal strategiska dokument inom området, t.ex. regional utvecklingsstrategi och näringslivsprogram, som utvecklingskontoret arbetar efter. Anslaget till EU-projekt har reducerats de senaste åren då bidrag för t.ex. Visit Luleå, Filmpool Nord har blivit permanent.

- **Finns det områden/verksamheter där det finns "glapp" mellan olika nämnder/utskott eller där ansvaret för områden/verksamheter borde flyttas?**

Det är bra med en kontinuerlig diskussion om var frågorna ska ligga. Organisationen måste anpassas till verksamheten och inte tvärtom. Ett område som har flyttats är trygghetsboenden för äldre där ansvaret har överförts från socialnämnden till kommunstyrelsen/stadsbyggnadskontoret.

Det fanns synpunkter om att det framför allt är samverkan mellan förvaltningar som behöver förbättras och inte att ta över frågor från varandra. Vidare fanns synpunkter om att samverkan över förvaltningsgränser för frågor om landsbygd, glesbygd och landsort behöver förbättras.

Styrningen är en utvecklingsfråga. Beslut har nyligen tagits om förändrad planerings- och uppföljningsprocess. Inom ramen för det programarbete som pågår finns också anledning att titta på styrningen.

Ett exempel på bra styrning och uppföljning inom PTU:s område är enligt uppgift arbetet med "10 000 nya Luleåbor".

3.2 Arbets- och personalutskottet (APU)

- **Vilket uppdrag har utskottet från kommunstyrelsen?**

Utskottet fick fr.o.m. 2004 ett bredare ansvar för personalpolitiken och är kommunstyrelsens beredande organ för personalfrågor. Det är t.ex. APU som ger inriktning inför löneförhandlingarna. Det finns en arbetsordning för APU, fastställd av kommunstyrelsen 2005-02-14.

De allra flesta frågorna i kommunstyrelsen bereds av APU. Yttrande över motioner bereds också av APU för vidare handläggning i kommunstyrelsen och fullmäktige.

- **Vilka verksamhetsområden inom kommunstyrelsens förvaltningar ansvarar utskottet för? / Hur arbetar utskottet för att styra sina verksamhetsområden? Finns mätbara mål?**

APU har några egna områden där utskottet fattar beslut. Ett område är upphandlingar där APU tar upphandlingsbeslut om köpesumman överstiger 5 Mkr. (Beslut om upphandlingar upp till 5 Mkr har delegerats till kommunchefen.) Konkret handlar det om ett tiotal upphandlingar per år, men det är ofta stora upphandlingar.

Ett annat område där APU fattar beslut är utskänkningstillstånd, efter föredragning av alkoholhandläggare.

Det fanns synpunkter inom APU om att utskottet ägnar sig mest åt övergripande frågor och att liten tid ägnas till kommunstyrelsens egen nämndsverksamhet. Kommunstyrelsens övergripande styrkort granskas ordentligt, men inte målen för de egna förvaltningarna. De verksamheter som nämns är främst arbetsmarknadsförvaltningen, men också kollektivtrafiken, där en större politisk styrning efterfrågas. Det tas få politiska beslut, förutom verksamhetsplan, delårsrapport och verksamhetsberättelse, för dessa verksamheter.

Generellt tycker APU att styrkortet är en bra styrmodell för politikerna, där det finns möjlighet att se en röd tråd från kommunstyrelsen till nämnder/förvaltningar. Politikerna ska granska mer **vad** som läggs in i styrkortet och mindre **hur** arbetet genomförs för att uppfylla målen. Beslut har tagits om att lägga om styrprocessen, vilket bedöms ge mer tid för dialog och uppföljning.

- **Hur ser utskottet på att kontoren inom kommunledningsförvaltningen, med undantag för utvecklingskontoret, huvudsakligen visar ”grönt ljus”? Är detta positivt eller kan det vara så att målen är för lågt satta och/eller att målen inte är mätbara?**

APU anser att det är bra med styrkort som inte bara visar gröna ljus. För att utvecklas är det viktigt att våga sätta mål som man kanske inte når, men målen ska dock vara realistiska. Samtidigt är arbetssättet och analysen av styrkortet minst lika viktig som färgsättningen. Det pågående programarbetet förväntas innebära förändringar där det blir nödvändigt att arbeta mer över förvaltningsgränserna.

Även här framkom att en del av ledamöterna saknar diskussion om målen i arbetsmarknadsförvaltningen, som man tycker ska få ta mer plats.

- **Hur arbetar utskottet med frågor om kompetensförsörjning, både på kort och lång sikt?**

Kommunen har ett stort rekryteringsbehov framöver, framför allt beroende på pensionsavgångar. APU har fått en föredragning av personalchefen om försörjningsläget i kommunen. Enligt ordförande finns en ordentlig planering där personalkontoret och bl.a. arbetsmarknadsförvaltningen är involverade.

Kommentar

HR-strategi 2012 - 2016 för kommunen antogs av kommunstyrelsen 2011-12-05 efter beredning i APU. I beslutet anges bl.a. följande; ”HR-strategin innehåller en målbild för 2016 och anger de fokusområden som särskilt behöver utvecklas under perioden 2012 – 2016 för att nå målbilden. HR-strategin ska kunna revideras årligen i samband med att behandlingsplanen för strategisk kompetensförsörjning arbetas fram.”

- **Varför har inga insatser gjorts för att vidareutveckla en modell för resursfördelning vid arbetsmarknadsförvaltningen?**

Arbetsmarknadsförvaltningen är inne i ett förändringsarbete med ny organisation och ny förvaltningschef, därför har man ”tappat lite tempo”. Resursfördelningsmodellen för förvaltningen är gammal och kommer att omarbetas.

Arbetsmarknadsförvaltningen har i sitt styrkort målet ”Skapa en gemensam ingång för ungdomar”, som inte bedöms uppnås under 2012. Detta är en komplicerad fråga där det pågår ett

stort arbete. Det finns nu "en ingång" för ungdomar som kommer via arbetsförmedlingen, men inte fullt ut för ungdomar ut mot näringslivet.

- **Varför ökar köptroheten till kommunens ramavtal bara en procent inom kansliet?**

Kansliet har den typ av inköp där det inte finns avtal inom alla områden. Processen för att förbättra köptroheten har dock medfört att man nu fått en bättre bild av områden där det saknas ramavtal.

Generellt är köptroheten "hygglig" men kan alltid bli bättre. I kommunstyrelsens styrkort för 2012 finns målet "Förbättra köptroheten till kommunens ramavtal". Detta mål har satt fokus på "rätt riktning", men det finns mer att göra. Det handlar mycket om det dagliga sättet att tänka. Hur diskuteras ramavtal och köptrohet? Vilka åtgärder vidtas? Det är också väsentligt att se nyttan med ramavtalen och att de inte försvårar arbetet ute i verksamheterna.

- **Varför har inte utvecklingskontoret några nedskrivna rutiner för arbetsmiljöfrågor och vad är orsaken till oklarheter om ansvarsfördelningen gällande arbetsmiljöfrågor?**

Utvecklingskontoret är en liten enhet inom kommunledningsförvaltningen med ca 10 personer som arbetar enligt kommunledningsförvaltningens rutiner för arbetsmiljöfrågor. Utvecklingschefen har fått ett vidaredelegerat ansvar för arbetsmiljöfrågor från kommunchefen.

- **Vilken kontroll har utskottet över att reglerna för representation (både extern och intern) tillämpas inom utskottets verksamhetsområde?**

APU, kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen har enligt kommunens regelverk samma befogenhet att besluta om representation.

De allra flesta besluten tas i APU. Kommunstyrelsens ordförande tar ca 10-15 beslut/år och kommunchefen tar beslut om enstaka ärenden/år. Dessa beslut anmäls till APU som delegationsärenden. Många av besluten om representation avser i anslutning till konferenser eller andra externa arrangemang för föreningar.

3.3 Kommunstyrelsen

- **Hur arbetar kommunstyrelsen för att utvecklingen av innehållet i styrkorten (både KS egna och alla nämnders styrkort) ska hänga ihop med det nya programarbetet inom Vision 2050?**

Styrkorts målen ska harmoniseras än mer med Vision 2050 och därmed förväntas den politiska styrningen öka. Kommunstyrelsen anser att det är viktigt att politiken får tillräckligt med tid i beredningsprocessen.

- **Hur ser kommunstyrelsen på kravet att målen i styrkorten ska vara mätbara?**

Att kommunstyrelsen numera formulerar målområden i stället för specifika mätbara mål känns relevant. Däremot kan det finnas ett fortsatt utvecklingsarbete vad gäller mätbara mål på nämndsnivå.

- **Hur kan perspektivsamordnarna få en utökad roll att hjälpa till att få arbetet med styrkorten i nämnderna mer likriktat?**

Kommunstyrelsen arbetar för att få arbetet med styrkortet mer likartat. Perspektivsamordnarna har en roll att samordna styrkortet och vara rådgivare till övriga nämnder och styrelser.

Programarbetet bedöms underlätta samarbetet mellan förvaltningar och därmed också styrkortsarbetet.

- **Hur arbetar kommunstyrelsen med långsiktig strategi för kompetensförsörjning, avseende personal i alla kommunens sektorer? Vilket ansvar har kommunstyrelsen och vilket ansvar har de enskilda nämnderna?**

Detta är en av de största frågorna för kommunstyrelsen. Diskussionerna förs främst i APU, där frågorna ofta är på agendan.

Arbetet med dessa frågor sker främst via HR-strategin och styrkorts målen inom perspektivet medarbetare, som följs upp i delårsuppföljningar och verksamhetsberättelse. Kommunstyrelsen/APU informeras och beslutar i övergripande frågor, t.ex. införande av heltid, som syftar till att behålla kompetens, och även arbetsvärderingssystemet.

Kommunen har ett stort rekryteringsbehov och det görs djupgående analyser om framtiden. De områden där det finns störst behov är lärare, vårdpersonal men också nyckelpersoner med hög kompetens inom tekniska områden, t.ex. VA och gata.

Kommunen konkurrerar med andra arbetsgivare om arbetskraften. De frågor som kommunen kan arbeta med i konkurrensen med andra är främst arbetsmiljö, ledarskapsfrågor och att det handlar om långsiktiga arbeten inom kommunen.

- **Vilka åtgärder har kommunen vidtagit för att öka frisknärvaron och minska sjukfrånvaron?**

Tillsammans med kompetensförsörjning är detta en av de stora personalfrågorna, där diskussionerna främst förs i APU. APU har fått information från personalkontoret, t.ex. har sjukfrånvaron redovisats för olika yrkesgrupper.

Sjukfrånvaron följs via styrkortet i delårsrapporterna och i personalbokslutet. Vid stora förändringar har kommunstyrelsen möjlighet att kräva förklaringar och få information. Trenden med ökad sjukfrånvaro finns i hela landet. Det är väsentligt att se mönster i sjukfrånvaron och vad som är specifikt i Luleå.

- **Hur långt har kommunen kommit att till Naturvårdsverket ta fram en åtgärdsplan för att förbättra luftkvaliteten i Luleå?**

Ärendet ligger hos länsstyrelsen, som ska ta ställning till åtgärdsprogrammet. Kommunen har varit i kontakt med länsstyrelsen men hade vid mötet ännu inte erhållit besked om åtgärdsprogrammet. Miljökontoret har lämnat information om luftkvaliteten i Luleå centrum till APU 2012-05-28.

Exempel på åtgärder som har vidtagits och som gynnar miljön är beslut om att starta ett bussprojekt för förnyelsebara drivmedel med kombinationen biogas och el under 2012/2013 (fullmäktige 2012-11-26).

Luftkvaliteten finns med i programmen som är ute på utställning för närvarande. Luftkvaliteten utgör en del av kommunens mark- och vattenanvändningsplan.

- **Om kommunen vill öka bostadsbyggandet, vilka åtgärder vidtas för att t.ex. tillmötesgå efterfrågan på nybyggnationer?**

Bostäderna är en nyckelfaktor för framtiden för många grupper. Resursfrågan inom stadsbyggnadskontoret är viktig, där det finns stort behov av nyckelpersoner.

Det finns detaljplaner och det pågår arbete med fler planer. Kommunen har kontakt med flera fastighetsägare och det planeras bostäder i nyproduktion under de närmaste åren men det finns fortsatt behov av fler bostäder.

- **På vilket sätt har kommunstyrelsen dialog med de kommunala bolagen som ingår i kommunkoncernen?**

Budgetprocess och ägardialog genomförs fr.o.m. 2012 genom att styrelse och VD för Kommunföretag träffar styrelseordförande och VD för respektive bolag. En gemensam träff med styrelseordförande och VD för samtliga bolag genomförs också. Styrelseordförande och VD för bolagen deltar också i planeringskonferensen för hela kommunen.

Det finns även en struktur på tjänstemannanivå, där VD:ar och förvaltningschefer träffas 4 gånger/år. Därutöver har kommunchefen också löpande dialog med VD för Kommunföretag.

- **Hur utövar kommunstyrelsen sin uppsiktsplikt över verksamheten i delägda företag?**

En årlig översyn genomförs vid ett av mötena med Luleå Kommunföretag. Rutiner för budgetprocess m.m. finns etablerade. Tillsynen sker främst genom att kommunen har styrelseplatser, vilket bedöms tillräckligt.

Att kommunen har flyttat ut näringslivsarbetet från kommunen till ett delägt bolag bedöms bl.a. ha bidragit till Facebook-etableringen.

För en del av de delägda bolagen ger kommunen ekonomiska tillskott som motsvarar mer än ägarandelen. Enligt uppgift tillför övriga ägarföretag tillskott i form av "gratis arbetskraft" vilket inte alltid framgår.

- **Vilka åtgärder vidtar kommunen för att öka betalningen av fakturor i tid?**

Kontrollområdet fanns med som ett obligatoriskt område i internkontrollplanen 2011. Vid uppföljningen konstaterades att det fortfarande fanns en förbättringspotential varför området finns kvar även i internkontrollplanen för 2012.

- **Hur sker prioritering av vilka obligatoriska frågor som ska bevakas i de särskilda internkontrollplanerna av alla nämnder?**

Ett önskemål från tjänstemännen har varit att minska antalet obligatoriska områden så att det finns utrymme att för nämnderna att lägga till egna områden. I internkontrollplanen för 2013 finns därför bara ett obligatoriskt område; informationsuppdatering.

- **Hur ser kommunstyrelsen på att avrapportering av nämndernas resultat av de interna kontrollerna bara avrapporteras till kommunstyrelsen vid årsbokslutet?**

Hur ofta uppföljning ska ske beror på kontrollpunktens karaktär. Det är viktigt att nämnderna tar eget ansvar och rapporterar kontinuerligt under året.

4. Förbättringsområden

Från årets granskning vill vi lyfta fram följande förbättringsområden:

- Kommunen behöver fortsätta utvecklingsarbetet med styrkorten, bl.a. vad gäller uppföljning av mätbara mål på nämnds nivå och att få arbetet med styrkortet mer likartat i samtliga nämnder och styrelser.
- Kommunstyrelsen/APU behöver bli mer aktiv vad gäller styrning och uppföljning av den egna nämnds verksamheten, främst arbetsmarknadsförvaltningen, t.ex. diskussion om målen i styrkortet.

Luleå dag som ovan

Annicka Brännström
Certifierad kommunal revisor
Kundansvarig

2012-12-10

Revisorerna

LULEÅ KOMMUNREVISIONEN	
INK. 2012 -12- 10	
D.nr	F.nr

Frågor/diskussionsområden till plan- och tillväxtutskottet

Vilket uppdrag har utskottet från kommunstyrelsen?

PTU bereder strategiska planerings- och tillvästfrågor, samt plan- och markfrågor. Övriga frågor som bereds av PTU framgår av PTU:s arbetsordning.

Kommunstyrelsens reglemente ligger till grund för delegationsordningen där bl a PTU har mandat att fatta beslut inom olika typer av ärenden, som framgår nedan:

- 1 Beslut om stöd till ändamål som bedöms innebära marknadsföring av kommunen samt allmänt gagna kommunens näringsliv
- 2 Beslut om kommunens medel för näringslivsbefrämjande åtgärder och medfinansiering vid EU-bidrag
- 3 Yttrande över ansökningar om bygdemedel
- 4 Uppdrag att upprätta, samråda om och ställa ut detaljplaner och områdesbestämmelser. Innefattar även rätt att avslå begäran om att upprätta detaljplan.

För närvarande pågår en översyn av KS reglemente och delegationsordning. Denna översyn är främst föranledd av förändringar i lagstiftning.

Vilka verksamhetsområden inom kommunstyrelsens förvaltningar ansvarar utskottet för?

KS har ansvaret för samtliga verksamhetsområden inom sina förvaltningar (Kommunledningsförvaltningen, Stadsbyggnadskontoret, Arbetsmarknadsförvaltningen och Räddningstjänsten).

Hur arbetar utskottet för att styra sina verksamhetsområden? Finns mätbara mål?

Genom att besluta om den verksamhetsplan inkl styrkort som varje förvaltning inom KS verksamhetsområde utarbetat. Uppföljning av dessa verksamhetsplaner sker via delårsrapport och bokslut är den andra del av KS sätt att styra verksamheten.

På vilket sätt säkerställs kvaliteten inom utskottets verksamhetsområden? Finns kvalitetsledningssystem eller andra strukturerade arbetsformer som syftar till att säkerställa kvaliteten?

Det finns inget politiskt beslutat kvalitetsledningssystem, men väl strukturerade arbetsformer som redan beskrivits under frågan om att styra verksamhetsområdena samt upprätta mätbara mål.

Hur arbetar utskottet med att fastställa internkontrollplanen inom utskottets verksamhetsområden? Hur sker prioritering av vilka frågor som ska granskas och följas upp?

Internkontrollplanen fastställs av KS med gemensamma internkontrollområden. Utskottet bereder denna fråga. Därutöver kan nämnder/förvaltningar komplettera med de interkontrollområden som de anser angelägna att belysa. Uppföljningen av internkontrollplanerna sker via delårsrapporter och bokslut.

Hur arbetar utskottet med styrning, uppföljning och kontroll av bidragsbeslut (t.ex. medfinansiering av EU-projekt, stöd för marknadsföring av kommunen samt näringslivsbefrämjande åtgärder)?

För området näringslivsutveckling finns styrdokument som är fastställda av kommunfullmäktige; tillväxtprogram och internationell strategi.

För marknadsföringen finns en av kommunstyrelsen fastställd marknadsföringsstrategi.

Utvecklingskontoret har kartlagt ärenden rörande områdena näringslivsutveckling, och marknadsföring. Nuvarande rutiner för hanteringen pågår via kansliet och utvecklingskontoret deltar i arbetet.

Enligt kommunens styrmodell för intern kontroll följs den interna kontrollen upp på kommunstyrelsenivå samt nämndnivå, (se APU-dokument).

Utskottet har riktlinjer som främjar en kontinuerlig uppföljning av projekteten då "allmänna villkor för projektförfinansiering beslutad av plan- och tillväxtutskottet" efterfrågar en ekonomisk redovisning vid varje rekvisition. Beslutade medel utbetalas mot upparbetade kostnader vilket skapar en ekonomisk kontroll av respektive projekt. Utvecklingskontoret har i vissa PTU-beslut specificerat att kontoret ska finnas representerade i projektets styrgrupp.

I projektbeslut gällande marknadsföring försöker kontoret i största möjliga mån att innan beslut ta fram förslag på avtal alternativt i ärendebeskrivningen beskriva vilken marknadsföringsyta kontoret får köpa. Detta för att säkerställa och kontrollera att beslutade marknadsföringsmedel betalas ut i enlighet med politiska beslut.

Utskottet gör inga utvärderingar av enskilda projekt, men får årligen en ekonomisk redovisning över beslutade projekt som även visar hur projekten fördelas över olika tillväxtområden (beslutade i tillväxtprogrammet). Q4 2012 har utvecklingskontoret en student från Luleå tekniska universitet som gör ett projekt som avser att göra en detaljerad redovisning av EU-potten och de beslut som fattas i PTU. Denna rapport avser att undersöka åren 2001-2011.

Utvärderingar av resultatet av projektet finns det andra aktörer som gör t.ex. länsstyrelsen och tillväxtverket, vilka utvecklingskontoret tar del av.

Vilken kontroll har utskottet över att reglerna för representation (både extern och intern) tillämpas inom utskottets verksamhetsområde?

Löpande kontroll sker i samband med attest för varje representationstillfälle. I attestansvaret ligger ett ansvar att göra nödvändiga kontroller.

Om anledning finns kan särskilda analyser göras och presenteras.

Karl Petersen
Kommunalråd

Anne Karlenius
Kommunchef

2012-12-10

Revisorerna

LULEÅ KOMMUNREVISIONEN	
INK. 2012 -12- 1 0	
D.nr	F.nr

Frågor och svar – Möte med revisionen/APU

Frågor/diskussionsområden till arbets- och personalutskottet

Vilket uppdrag har utskottet från kommunstyrelsen?

Kommunstyrelsens reglemente ligger till grund för delegationsordningen där bl a APU har mandat att fatta beslut inom 8 olika typer av ärenden, som exempel kan nämnas beslut om representation enligt särskilda regler fastställda av KF, upphandlingsärenden upp 5 mkr, beslut om serveringstillstånd mfl.

Kommunstyrelsen har även fastställt en arbetsordning för APU, där man beslutat att följande personalfrågor ska beredas av APU:

- Ledarskap
- Kompetensförsörjning
- Arbetsmiljö- och hälsofrågor
- Personaförsörjning
- Lönefrågor
- Organisationsfrågor
- Jämställdhet
- Arbetsrättsliga frågor
- Yttranden över motioner, remisser och dylikt.

Utöver dessa frågor ska APU bereda de övriga ärenden inom KS ansvarsområde som inte bereds av PTU, RBU eller Budgetutskottet.

För närvarande pågår en översyn av KS reglemente och delegationsordning. Denna översyn är främst föranledd av förändringar i lagstiftning.

Vilka verksamhetsområden inom kommunstyrelsens förvaltningar ansvarar utskottet för?

KS har ansvaret för samtliga verksamhetsområden inom sina förvaltningar (KLF, AMF, SBK, Räddningstjänsten).

Hur arbetar utskottet för att styra sina verksamhetsområden? Finns mätbara mål?

Genom att bereda verksamhetsplanen inkl styrkort som varje förvaltning inom KS verksamhetsområde utarbetat. Uppföljning av denna verksamhetsplan via delårsrapport och bokslut är den andra del av KS/KFs sätt att styra verksamheten.

Hur ser utskottet på att kontoren inom kommunledningsförvaltningen, med undantag för utvecklingskontoret, huvudsakligen visar "grönt ljus"? Är detta positivt eller kan det vara så att målen är för lågt satta och/eller att målen inte är mätbara?

Här ger ju frågeställningen svaret. Det finns ytterligare arbete att göra för att utmejsla mål som överensstämmer med absolut mest nödvändiga för att förbättra verksamheten på marginalen. Det finns mer att göra för att förhålla sig till vad "grönt", "gult" respektive "rött" står för och hur utvärderingen av uppföljningen görs på bästa sätt.

På vilket sätt säkerställs kvaliteten inom utskottets verksamhetsområden? Finns kvalitetsledningssystem eller andra strukturerade arbetsformer som syftar till att säkerställa kvaliteten?

Det finns inget politiskt beslutat kvalitetsledningssystem, men väl strukturerade arbetsformer som redan beskrivits under frågan om att styra verksamhetsområdena samt upprätta mätbara mål.

Hur arbetar utskottet med frågor om kompetensförsörjning, både på kort och lång sikt?

APU involveras dels genom att de bereder frågan om den gemensamma HR- (personal-) strategin. De har i samband med det fått en redovisning av nuläget och behovet. Återkoppling ska ske varje år.

Information ges om resultatet av medarbetarenkät (vartannat år) och om personalbokslutet (varje år).

I samband med att lönestrategin diskuteras informeras kort om behovet om olika satsningar utifrån kompetensförsörjning.
Målområden finns i styrkortet.
Särskilda informationer om sjuk/frisk genomförs.

Hur arbetar utskottet med att fastställa internkontrollplanen inom utskottets verksamhetsområden? Hur sker prioritering av vilka frågor som ska granskas och följas upp?

Internkontrollplanen fastställs av KS med gemensamma internkontrollområden. Utskottet bereder även denna fråga. Därutöver kan nämnder/förvaltningar komplettera med de interkontrollområden som de anser angelägna att belysa. Uppföljningen av internkontrollplanerna sker via delårsrapporter och bokslut.

Hur ser utskottet på att de nya rutinerna för diarium och posthantering vid arbetsmarknadsförvaltningen införs först under nästa år?

Utredningen och omorganisationen av AMF gjorde att det inte var bra timing att införa de nya rutinerna innan den nya organisationen var på plats. Dock pågår nu arbete med implementering för fullt. Ett förslag är framtaget. I praktiken ska ledningen ta beslut och det bör ske innan årsskiftet.

Varför har inga insatser gjorts för att vidareutveckla en modell för resursfördelning vid arbetsmarknadsförvaltningen?

AMF har en resursfördelningsmodell i dagsläget som utgår utifrån tidigare ramar för avdelningarna. På AMF pågår med den nya förvaltningschefen ett utvecklingsarbete för att samarbeta om målgrupper mellan avdelningarna där så är möjligt. Gäller främst Vux och arbetsmarknadsavdelningen där kommunala medel finns. Fördelning av resurser kommer att ske kontinuerligt map målgruppernas behov.

Varför ökar köptroheten till kommunens ramavtal bara en procent inom kansliet?

Kansliet har tidigare gjort inköp där det har saknats ramavtal ex frukt, chartrad buss, böcker, konferenstjänster. Inom dessa områden finns det idag avtal alt. är ett upphandlingsarbete påbörjat.

En åtgärd för att förbättra köptroheten kommer att vara att styra alla inköp till en eller ett fåtal behöriga beställare i enlighet med kommunens inköpsriktlinjer, samt i högre utsträckning nyttja kommunens e-handelssystem.

Varför har inte utvecklingskontoret några nedskrivna rutiner för arbetsmiljöfrågor och vad är orsaken till oklarheter om ansvarsfördelningen gällande arbetsmiljöfrågor?

Utvecklingskontoret använder kommunledningsförvaltningens rutiner för arbetet med arbetsmiljöfrågor. Ansvaret för arbetsmiljöfrågor på kontoret ligger på kontorschefen som i enlighet med kommunens rutiner har fått arbetsmiljöuppgifter av kommunchefen. I stort finns inte några oklarheter angående ansvarsfördelningen. Svaret gällande internkontrollmålet skrevs mot bakgrund av oklarhet gällande betalningsansvar för luftmätning i ett kontorsrum.

Vilken kontroll har utskottet över att reglerna för representation (både extern och intern) tillämpas inom utskottets verksamhetsområde?

Löpande kontroll sker i samband med attest för varje representationstillfälle. I attestansvaret ligger ett ansvar att göra nödvändiga kontroller.

Om anledning finns kan särskilda analyser göras och presenteras.

Karl Petersen
Kommunalråd

Anne Karlenius
Kommunchef

Revisorerna

LULEÅ KOMMUNREVISIONEN	
INK. 2012 -12- 10	
D.nr	F.nr

Övergripande granskning av kommunstyrelsen 2012

Kommunens revisorer vill för 2012 ha svar på ett antal frågor som avser kommunstyrelsens ledande och samordnande roll. Svaren lämnas nedan i enlighet med de frågor som ställts:

Uppföljning 2011

Vid övergripande granskning för 2011 noterades nedanstående förbättringsområden. Vilka åtgärder har genomfarts?

Kommunen behöver fortsätta utvecklingsarbetet med styrkortet, bl.a. vad gäller utformning och tillämpning av målen, i såväl kommunstyrelsens övergripande styrkort som nämndemas styrkort.

Utvecklingsarbetet följer en kontinuerlig förbättringsprocess. Inför planeringsåret 2013 har Kommunstyrelsens övergripande mål ersatts av övergripande målområden. Antalet målområden har dessutom minskat från cirka 25 till cirka 15. Motivet har varit att ge nämnder och bolag en större möjlighet att återspegla mer verksamhetsnära mål. Detta ger även möjlighet att sätt mätbara mål på verksamhetsnivå. Detta innebär att Kommunstyrelsens målområden i huvudsak är drivande för att åstadkomma förbättringar inom, från tid till annan, prioriterade områden. Inför planeringsåret 2014 sker ytterligare utveckling av styrkort och styrprocessen. En ändring av strukturen för styrkortet kommer att föreslås genom att perspektiven "Medborgare/Kund/Brukare" och "Utveckling" ersätts med perspektiven "Samhälle" och perspektivet "Service". Detta stämmer väl överens med kommunens övergripande uppdrag att bygga samhälle, ge service och skapa attraktion. Det öppnar även upp för att omhänderta programarbetet i styrkortet. Samtidigt med detta avvecklas begreppet "framgångsfaktorer" eftersom detta känns överflödigt. Styrprocessen förändras i så måtto att planeringsarbetet till största delen förflyttas till andra halvåret. Uppföljningsprocessen förstärks i form av en bokslutsberedning och genom att utöka den första delårsrapportens tidomfattning till fem månader får den politiska ledningen ett förbättrat beslutsunderlag.

Kommunstyrelsen behöver bli mer aktiv vad gäller den interna kontrollen för sina egna verksamheter. Internkontrollplanerna för kommunstyrelsens samtliga förvaltningar bör fastställas i enlighet med kommunens reglemente för intern kontroll.

Rutinerna för Kommunstyrelsens samtliga förvaltningar har skärpts. Kravet är att kontrollplanerna för Kommunstyrelsens förvaltningar ska fastställas i god tid innan verksamhetsårets början.

Kommunstyrelsen bör godkänna verksamhetsplan, delårsuppföljningar och verksamhetsberättelse för räddningstjänsten.

Räddnings- och beredskapsutskottet lämnar ett förslag till Kommunstyrelsen gällande godkännande av verksamhetsplan, delårsuppföljningar och verksamhetsberättelse för Räddningstjänsten. Beslut gällande dessa dokument tas av Kommunstyrelsen. Räddnings- och beredskapsutskottet tar inga beslut gällande detta på delegation. Räddningschefen och befattningshavare vid Räddningstjänsten har rätt att fatta vissa beslut på delegation i enlighet med Kommunstyrelsens delegationsordning. Kommunstyrelsens delegationsordning är föremål för uppdatering.

Övriga frågor/diskussionsområden 2012

Verksamhet

Hur arbetar kommunstyrelsen för att utvecklingen av innehållet i styrkortet (både KS egna och alla nämnders styrkort) ska hänga ihop med det nya programarbetet inom Vision 2050?

Inför planeringsåret 2014 sker en förändring av styrkortets struktur genom att perspektiven "Medborgare/Kund/Brukare" och "Utveckling" ersätts med perspektiven "Samhälle" och perspektivet "Service". Detta stämmer väl överens med kommunens övergripande uppdrag att bygga samhälle, ge service och skapa attraktion. Det öppnar upp för att omhänderta programarbetet i styrkortet.

Hur ser kommunstyrelsen på kravet att målen i styrkortet ska vara mätbara?

Från och med Strategisk Plan och Budget 2012-2014 är Kommunstyrelsens formulering "lagt fast krav" ändrad till "betonat vikten av" att målen ska vara mätbara. Detta ska tolkas som att mätbarhet är en strävan och inte ett oeftergivligt krav. Skälet är att grundmodellen för balanserat styrkort betonar vikten av att ha en blandning av drivande mål och utfalls mål. Båda måltyperna är uppföljningsbara, vilket är av avgörande betydelse.

Hur kan perspektivsamordnarna få en utökad roll att hjälpa till att få arbetet med styrkortet i nämnderna mer likriktat?

Frågan om perspektivsamordnarnas roll är under diskussion. Den är nära förknippad med hur KS-målområden ska uppfattas och omhändertas av nämnderna när de ska lägga fast och följa upp sina styrkort.

Hur följer kommunstyrelsen upp att nämnderna har system för att säkerställa kvalitet inom sina verksamhetsområden?

I styrprocessens planerings- och uppföljningsdelar finns inslag av återrapportering av verksamhetens kvalitet vid de dialoger som Budgetutskottet har med respektive nämnd. Ambitionen är att kvalitetsfrågorna får en ökad uppmärksamhet framför allt inom ramen för styrkortets nya perspektiv "Service".

2012-12-10

Vilka rutiner finns för att säkerställa att kommunövergripande styrdokument efterlevs (IT, inköp, personal inkl bisysslor m.m.)?

HR-strategin kommer att återrapporteras till den politiska ledningen årligen enligt plan. För arbetsmiljöpolicyen finns ett nätverk i kommunen, med representanter från förvaltningarna. I SAM (Systematiska arbetsmiljöarbetet) finns också ett ansvar för samverkansorganisationen att följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vissa frågor kring arbetsmiljön följs upp i medarbetarenkäten.

När personalkontoret kartlade samtliga huvudprocesser för HR, vilka till stor del täcker policies och riktlinjer, så finns en "funktionsansvarig" utpekad för varje process. De har ett ansvar att se över processerna och därmed medföljande rutiner. Medarbetarsamtalsriktlinjen följs upp i samband med löneöversynen då varje chef får svara på om de haft medarbetar- och lönesamtal. Jämställdhet följs upp via den jämställdhetsplan som görs där personalkontoret följer upp åtgärderna.

För bisysslor finns en rutin att de ska tas upp i medarbetarsamtalet. I den nya inköpspolicyen anges en utvidgad inköpsorganisation som inbegriper förvaltningar/bolag i högre utsträckning. Ambitionen är att uppnå en högre kostnadseffektivitet via ökad köptrohet till kommunens avtal samt efterlevnaden av LOU förbättras.

Hur arbetar kommunstyrelsen med långsiktig strategi för kompetensförsörjning, avseende personal i alla kommunens sektorer? Vilket ansvar har kommunstyrelsen och vilket ansvar har de enskilda nämnderna?

Kommunstyrelsen arbetar med den långsiktiga kompetensförsörjningen via medarbetarperspektivet i styrkortet samt via den HR-strategi som antagits. Varje nämnd har i uppdrag att göra egna planer för sin långsiktiga kompetensförsörjning.

Vilka åtgärder har kommunen vidtagit för att öka frisknärvaron och minska sjukfrånvaron?

I personalbokslutet och i styrkortet följs utfallet upp regelbundet. Statistik finns att tillgå varje månad för samtliga förvaltningar via intranätet. Luleå kommun har hälsofrämjande riktlinjer som dels anger subvention till friskvårdaktiviteter, dels kommunövergripande förhållningssätt och aktiviteter. Varje år genomförs en hälsovecka samt en "kommunjogg". Det finns särskilt utbildade hälsoinspiratörer. Den inbyggda företagshälsovården arbetar med främjande förebyggande arbete. Det sker i form av utvecklingsinsatser i arbetslag som grupp- och i viss mån individuella insatser. Sedan tre år tillbaka gäller rökfri arbetstid, vilket har minskat antalet rökande bland medarbetarna.

Hur långt har kommunen kommit med utbildning och uppföljning för att öka kännedomen om rutiner för tillbud?

Personalkontoret har genomfört en tillbudskampanj som inneburit utbildning och introducering av verktyget LISA där medarbetare själva kan rapportera in sina arbetsskador. Utfallet har följts upp som ett kontrollmoment i den interna kontrollen för 2011. Det resulterade i ytterligare information/utbildning. Rutiner finns på kommunens intranät, inom ramen för SAM.

2012-12-10

Hur långt har kommunen kommit att till Naturvårdsverket ta fram en åtgärdsplan för att förbättra luftkvaliteten i Luleå?

Naturvårdsverket har i ett yttrande daterat 120510 till Länsstyrelsen i Norrbotten bedömt att ett åtgärdsprogram behöver upprättas för att miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid ska kunna följas i Luleå kommun. Ärendet översändes till Länsstyrelsen Norrbotten för fortsatt handläggning enligt 32 § luftkvalitetsförordningen (2010:477). Luleå kommun fick en kopia av denna skrivelse (finns på kommunkansliet). Av 32 § luftkvalitetsförordningen framgår att länsstyrelsen sen de mottagit rapport från Naturvårdsverket antingen ska upprätta ett förslag till åtgärdsprogram eller överlåta åt en kommun att upprätta förslag till åtgärdsprogram.

Miljökontoret har varit i kontakt med Länsstyrelsen för att höra hur de avser gå vidare med frågan och fått besked att de tänker bjuda in Luleå kommun till diskussion kring frågan. Någon sådan inbjudan har ännu inte kommit och i avvaktan på detta kan vi inte göra så mycket åt arbetet med det formella åtgärdsprogrammet. Kommunens PHUT-arbete och då fram för allt program F uttrycker ambitioner som möter mycket av det som konkret bör finnas med i ett åtgärdsprogram.

Om kommunen vill öka bostadsbyggandet, vilka åtgärder vidtas för att t.ex. tillmötesgå efterfrågan på nybyggnationer?

Byggandet möjliggörs av att tillgängliggöra markområden med tillhörande detaljplaner samt förutsättningen att någon vill bygga (d v s en fastighetsägare). Bostadsplaneringen utgår från kommunens och marknadens behov. Kronan är ett exempel där kommunen, utifrån en önskad tillväxt och för att tillgodose behovet av bostäder i dag och framtiden, bestämt att området skall möjliggöra bostäder för ca 1500 lägenheter. En planeringsprocess startar i kommunal regi. I andra fall initierar en exploatör ett intresse för att bygga bostäder i ett visst område och begär av kommunen att få en detaljplan upprättad. Då kommunen har planmonopol görs en utvärdering för att se om detta stämmer med kommunens och marknadens behov. Ytterligare ett exempel är kommunens tomtkö, där behoven av småhus framgår. Denna styr också kommunens planering av framtida bostadsområden, exempelvis Hällbacken.

På vilket sätt har kommunstyrelsen dialog med de kommunala bolagen som ingår i kommunkoncernen?

Inför utarbetandet av ägardirektiven för kommande år träffar styrelsen i Luleå Kommunföretag AB samtliga dotterbolags styrelseordförande och VD i separata överläggningar under maj månad. Dessa baseras delvis på KS planeringsförutsättningar, vars framtagningsprocess innehåller en planeringskonferens under februari. I denna medverkar samtliga bolags styrelseordförande och VD.

Under november 2012 har en ny ägardialog ägt rum där ordförande och VD i Kommunföretag AB träffat samtligas dotterbolags styrelseordförande och VD för en gemensam dialog. Syftet med denna dialogdag var en ömsesidig information mellan koncernledning och dotterbolagen.

2012-12-10

Kommunchef och VD för Luleå kommunföretag AB har löpande regelbundna avstämningar och under året genomförs fyra gemensamma träffar mellan kommunens förvaltningschefer och VD för samtliga dotterbolag.

Hur utövar kommunstyrelsen sin uppsiktsplikt över verksamheten i delägda företag?

Instrumentet för Kommunstyrelsens uppsiktsplikt över kommunens bolag är i huvudsak den styrelsen för Luleå Kommunföretag AB. Styrelsen får årligen en avrapportering av verksamheten och ekonomin i delägda företag sig presenterad. Årsredovisningar inhämtas från delägda företag som led i uppföljningen.

Ekonomi

På vilket sätt genomför kommunstyrelsen uppföljningar av nämndemas ekonomiska utfall och prognoser utifrån fullmäktiges budgetramar?

Detta sker via två delårsrapporter och årsredovisningen.

På vilket sätt följer kommunstyrelsen upp att nämnderna har system för att säkerställa kostnadseffektivitet?

I styrprocessens planerings- och uppföljningsdelar finns inslag av återrapportering av verksamhetens ekonomi vid de dialoger som Budgetutskottet har med respektive nämnd. Ambitionen är att kostnadseffektiviteten ska ges en ökad uppmärksamhet framför allt utifrån förutsättning att det råder resursknapphet. Ett bra exempel på detta är arbetet med att följa upp köptroheten till kommunens avtal.

Hur arbetar kommunstyrelsen för att tillförsäkra att det finns resurser att infria kommunens pensionsförpliktelser?

Kommunstyrelsen arbetar med att infria kommunens pensionsförpliktelser via den årliga budgetprocessen. Underlag för kommunens pensionskostnader samt pensionsprognoser fås via kommunens pensionsadministratör KPA.

Vilka åtgärder vidtar kommunen för att öka betalningen av fakturor i tid?

Kommunstyrelsen har fastställt kontrollområden i den interna kontrollen för 2011, vilket inneburit att samtliga nämnder arbetade med detta. Vid uppföljning av interna kontrollen i samband med delårsrapporten 2011-08-31 visade det sig att det fortfarande fanns brister i kommunen, varför Kommunstyrelsen beslutade att behålla kontrollområdet även 2012.

Intern kontroll

Vad avser kommunstyrelsen med begreppet "internkontroll" till skillnad från annan kvalitetskontroll? Hur sker prioritering av vilka obligatoriska frågor som ska bevakas i de särskilda internkontrollplanerna av alla nämnder?

Intern kontroll och "kvalitetskontroll" är i en kommunal verksamhet som servicegivare i stora drag samma sak. Den interna kontrollen handlar om att kontrollera att befintlig verksamhet uppfyller krav baserat på definierade huvudprocesser. Styrkortet å andra sidan handlar om att utveckla verksamheten genom uttryckta mål. Styrmodellen måste för att vara komplett innehålla båda dessa

2012-12-10

delar. Kommunstyrelsen har en ambition att arbeta vidare med utvecklingen av såväl målstyrningen som den interna kontrollen.

Det har varit av betydelse att i ett införande ha gemensamma kontrollområden för att etablera en minsta gemensamma nämnare kring den interna kontrollen.

Erfarenheter av obligatoriska kontrollområden är dock inte helt tillfredsställande eftersom det förflyttar fokus från den specifika verksamheten till ett allmänt synsätt. Frågan är dessutom om obligatoriska [generella] kontrollområden är förenligt med Kommunstyrelsens uppdrag och Kommunallagens intentioner samt nämndens eget ansvar för en ändamålsenlig verksamhet och intern kontroll. Tanken är därför att fortsättningsvis övergå till en intern kontroll som fullt ut vilar på nämndens egna kontrollområden baserat på processkartläggningar och riskanalyser.

Ett av årets obligatoriska kontrollmoment i internkontrollplanen är arbetsmiljö. Hur kommer resultatet av detta kontrollmoment att användas i kommande planering, kommunövergripande och på nämnds nivå?

Utifrån resultatet får vi ta ställning till vilka åtgärder som behövs. Frågan kommer naturligt att omhändertas av vårt nätverk kring arbetsmiljöfrågor.

Hur ser kommunstyrelsen på att avrapportering av nämndemas resultat av de interna kontrollerna bara avrapporteras till kommunstyrelsen vid årsbokslutet?

Kommunstyrelsens uppsikt över nämndens interna kontroll sker via uppföljningar i delårsrapporter och slutrapportering i samband med bokslutet. Eftersom den interna kontrollen är nämndens ansvar följer det sig naturligt att detta sker vid verksamhetsårets slut.

Hur arbetar kommunstyrelsen med styrning, uppföljning och kontroll av bidragsbeslut inom kommunens samtliga verksamheter (t.ex. bidragsbeslut till ungdoms-, pensionärs- och politiska organisationer)?

Inom ramen för det av Kommunfullmäktige formulerade uppdraget utformar respektive nämnd regelverk och rutiner som ska tillgodose kraven på styrning, uppföljning och kontroll av bidragsbeslut. Kommunstyrelsen agerar utifrån sin uppsiktsplikt och genomför av den anledningen inga direkta kontroller. Det åvilar nämnden, inom ramen för den interna kontrollen, säkerställa att bidragsförfarandet sker på ett till alla delar korrekt sätt.

Karl Petersen
Kommunalråd

Anne Karlenius
Kommunchef